

TASKFORCE WIL OUDEREN HELPEN 'WOONVERMOGEN' TE VERZILVEREN

“Nederland beschikt over voldoende vermogen om het schuldenprobleem aan te pakken. Probleem is dat veel van die vermogens niet liquide te maken zijn. Samen met VEH, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Obvion hebben we de Taskforce Verzilveren opgericht, die ouderen helpt om vermogens liquide te maken”, aldus Jeroen van Breda Vriesman van Achmea tijdens de derde Pensioenexpeditie van de Achmea Academy.

Van Breda Vriesman schetste tijdens de Pensioenexpeditie met als thema ‘Zelfredzaamheid op de nieuwe planeet’ de samenhang van de uitdagingen waar de BV Nederland in zwaar weer voor staat. “Er is geen toekomst op deze planeet als we allemaal als konijnen in de naderende koplampen blijven staren”, aldus Van Breda Vriesman (lid Raad van Bestuur Achmea en verantwoorde-

lijk voor de portefeuilles pensioen en zorg binnen Achmea). van Breda Vriesman spreekt liever niet van crisis, maar van een wereld in permanente verandering waar je als samenleving op in moet spelen. Als we dit doen, zullen de financiële gevolgen voor huishoudens en bedrijven gigantisch zijn. “Aan ons de uitdaging om met nieuwe oplossingen te komen die ons wel toekomst bieden in het nieuwe tijdperk.”

JEROEN VAN BREDA VRIESMAN:
“BLIJF NIET ALS EEN
KONIJN IN DE KOPLAMP
STAREN.”

Foto: Roy Borghouts

Van Breda Vriesman noemde het op zich goed nieuws dat er in Nederland 1.400 miljard euro aan woningwaarde is, 1.140 miljard euro aan pensioenpotten en 330 miljard euro aan spaargeld. Hiertegenover staat een schuld van 670 miljard euro aan hypotheek, zodat er 2.200 miljard euro netto aan de goede kant van de streep staat, een bedrag dat 3,5 keer zo groot is als ons BBP. “Veel geld, waarmee we de klappen kunnen opvangen. Probleem is dat de meeste vermogens niet liquide zijn. We zullen dus moeten nadenken hoe we wel toegang krijgen tot onze vermogens.”

Een ander probleem is de ‘funding cap’ bij banken, die volgens Van Breda Vriesman geen bankprobleem is maar een probleem van ons allemaal. “De ‘funding cap’ bedraagt 478 miljard euro. “Dit gat is eventueel door pensioenfondsen te dichten, maar probleem is dat de pensioengelden grotendeels in het buitenland zijn ondergebracht. Ook hier zal een oplossing voor moeten worden bedacht.”

Volgens Van Breda Vriesman zullen de problemen niet worden opgelost door mensen te vragen meer te sparen of meer af te lossen. “Deze oplossingen onttrekken juist geld aan de

“FUNDING GAP VAN BANKEN IS PROBLEEM VAN HELE MAATSCHAPPIJ”

economie. Het beleid voor Nederland dient uit te gaan van een eerlijke verdeling van de lasten tussen de generaties, het op orde brengen van overheidsfinanciën en een geïntegreerde visie op pensioen & inkomen, zorg en wonen.”

Van Breda Vriesman zette de belangrijkste maatregelen uit het regeerakkoord op een rij. “Bij ‘pensioen & inkomen’ wordt het Witteveenkader naar beneden toe bijgesteld van 2,25 naar 1,75 procent, wordt het WW-risico verhoogd en gaat de maximale fiscale faciliteit naar inkomens tot 100.000 euro. Bij ‘zorg’ wordt de AWBZ ondergebracht bij de gemeenten en gekort met 5 miljard euro op een totaalbudget van 25 miljard euro. Dit betekent feitelijk dat de AWBZ niet langer een recht is. Als het budget van een gemeente op is, is het ook op. Bovendien kunnen gemeenten het geld ook besteden aan projecten die men urgent vindt. De mantelzorg wordt dus onontkoombaar. En bij ‘wonen’ zullen huurverhogingen tot hogere inflatie leiden, zal de hypotheekschuld sneller moeten worden afgelost en wordt annuïtaire aflossing verplicht voor nieuw af te sluiten hypotheek.”

Van Breda Vriesman zei voorstander te zijn van de verlaging van pensioenen. “In Amerika bedroeg het uurloon in de autoindustrie in 2007 25 dollar. Nu is dat 70 dollar geworden, juist door hogere pensioen- en zorgkosten die inmiddels 22 procent van de loonsom bedragen. Dit betekent dat de marges op auto’s totaal zijn verdampt en dat de concurrentiepositie ten opzichte van landen als China en Brazilië is ingestort. Dit komt ook heel snel op ons af, als we de BV Nederland niet draaiend krijgen.”

BELEVINGSSESSIES TIJDENS PENSIOENEXPEDITIE

Het programma van de Pensioenexpeditie 2012 bood tal van mooie inspiratiebronnen. Zo ging trendanalist Christine Boland nader in op de trends re-value, re-balance en re-charge. Onder re-value verstaat zij de herwaardering van echte aandacht. “Klantenservice wordt belangrijker dan marketing.” Mooi voorbeeld van re-value is de promotie van de Wizarding World van Harry Potter. Alleen de zeven trouwste fans van Harry Potter waren hiervoor uitgenodigd en werden met alle égarde ontvangen. Verder vond er geen promotie plaats. En 24 uur later was dit themapark bekend bij 350 miljoen mensen.” Goed voorbeeld van herwaardering is verder Triodos Bank met haar ‘tickertape take-over’ van de Nasdaq op Times Square. “Triodos liet een andere kant van bankieren zien en sprak niet over klanten maar over mede-eigenaren.”

Onder re-balance verstaat Boland de zoektocht hoe de natuur weer in evenwicht met de mens komt in plaats van andersom. Voorbeelden zijn daktuinen, groene parkeerplaatsen, het werken met natuurlijke materialen, cradle to cradle-producten. Re-charge tenslotte is de toenemende behoefte om naar binnen te keren door middel van meditatie en contemplatie. “De behoefte aan wifi-vrije restaurants, vakanties neemt toe. In Helsinki is de Chapel of Silence een succes: een stilteplek midden in de stad voor iedereen.”

Ook de belevingssessie van Esther Mollema (Direction) was inspirerend. Zij liet de bezoekers invoelen dat echte doorbraken pas mogelijk zijn als andersdenkenden met elkaar de dialoog aangaan. “De manager van de toekomst is in staat om dialogen te faciliteren tussen mensen die heel anders zijn. Slechte managers kunnen heel goed homogene groepen leiden. Goede managers kunnen goed luisteren, stellen de juiste vragen en laten zich uit hun comfort zone halen.”

Verder traden op: hoogleraren Jan Potters en Gerry Dietvorst, Theo Gommer (Akkermans & Partners), auteur Jan Latten, student Ilja Boelaars, vakbondsman Chris Driessen, journalisten Frank Kalfshoven en Marga van Praag, rasverteller Piet Smolders en ruimtevaarder André Kuipers.

Volgens Van Breda Vriesman dient de oplossing te worden gezocht in: schuldvermindering, langer doorwerken, stimuleren van vitaliteit, meer preventie, meer zelfredzaamheid, zowel individueel als collectief, in bijvoorbeeld buurten of gemeenschappen, meer mantelzorg en meer inzet van het woon- en pensioenvermogen. “Het woonvermogen zit vooral bij ouderen. Samen met de Vereniging Eigen Huis, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Obvion hebben we in oktober de Taskforce Verzilveren opgericht die ouderen helpt om vermogens liquide te maken.”

KANTTEKENING

Dat Van Breda Vriesman oproept de problemen in samenhang met elkaar op te lossen, getuigt van visie en durf. Maar hier is ook wel een en ander op af te dingen. In feite wordt voor een belangrijk deel beroep gedaan op ouderen – die inderdaad over vermogen beschikken – om onze problemen op te lossen. Maar is het nu de echte oplossing om van ouderen te vragen om met hun pensioengeld de schulden grotendeels weg te poetsen en met hun woningwaarde de economie nieuw leven in te pompen? Op deze manier blijft immers ook het systeem intact dat ons in deze problematiek heeft gebracht. (WV) ◀◀